

ଦିପାଳୀ ଓ ମିତାଳୀ ଦୁଇ ଭଉଣୀ । ଦିନେ ଦିପାଳୀ କାଗଜ ଆଣି ତାକୁ ସମାନ ସମାନ ଭାଗରେ ଭାଙ୍ଗି ଚାଲିଲା ଓ ମିତାଳୀ ପ୍ରତିଥର ଗୋଟିଏ ଭାଗକୁ ଯେନ୍‌ସିଲରେ ରଙ୍ଗ କଲା । ଆସ ଦେଖିବା, କାଗଜରେ ସେମାନେ କିପରି ରଙ୍ଗ କଲେ ।

ଚିତ୍ର	କାଗଜଖଣ୍ଡର ମୋଟ ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା	କଳାରଙ୍ଗ ଥିବା ଭାଗ	କଳାରଙ୍ଗ ଥିବା ଅଂଶର ଭଗ୍ନାଂଶ ରୂପ	ରଙ୍ଗାନ୍ ଅଂଶର ଭଗ୍ନାଂଶ ରୂପ
	୨ ସମାନ ଭାଗ	ଅଧା	$\frac{୧}{୨}$	$\frac{୧}{୨}$
	୩ ସମାନ ଭାଗ	ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ	$\frac{୧}{୩}$	$\frac{୧}{୩}$
	୪ ସମାନ ଭାଗ	ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ	$\frac{୧}{୪}$	$\frac{୩}{୪}$
	୫ ସମାନ ଭାଗ	ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶ	$\frac{୧}{୫}$	$\frac{୪}{୫}$
	୬ ସମାନ ଭାଗ	ଏକ ଷଷ୍ଠାଂଶ	$\frac{୧}{୬}$	$\frac{୫}{୬}$
	୭ ସମାନ ଭାଗ	ଏକ ସପ୍ତମାଂଶ	$\frac{୧}{୭}$	$\frac{୬}{୭}$
	୮ ସମାନ ଭାଗ	ଏକ ଅଷ୍ଟମାଂଶ	$\frac{୧}{୮}$	$\frac{୭}{୮}$
	୯ ସମାନ ଭାଗ	ଏକ ନବମାଂଶ	$\frac{୧}{୯}$	$\frac{୮}{୯}$
	୧୦ ସମାନ ଭାଗ	ଏକ ଦଶମାଂଶ	$\frac{୧}{୧୦}$	$\frac{୯}{୧୦}$

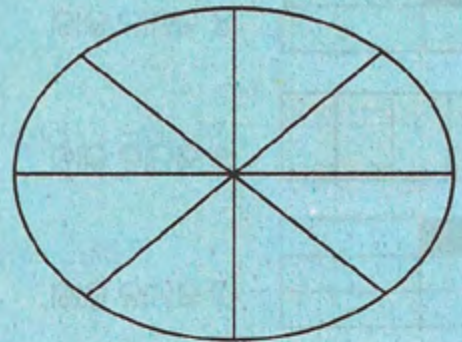
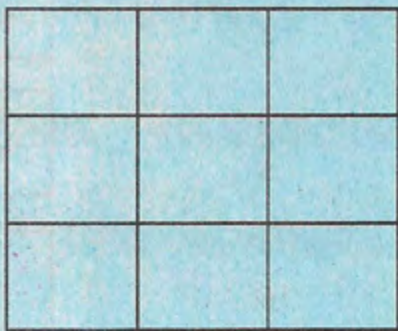
ପୂର୍ବପୁଷ୍ପାରେ ଥିବା ସାରଣୀକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଏଠାରେ କାଗଜର ଉଭୟ କଳା ରଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଅଂଶ ପୂରା କାଗଜର ଏକ ଅଂଶ ଓ ରଙ୍ଗୀନ୍ ଅଂଶ ମଧ୍ୟ ପୂରା କାଗଜର ଏକ ଅଂଶ । କଳା ରଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଅଂଶ ଓ ରଙ୍ଗୀନ୍ ଅଂଶକୁ ସୂଚାଇଥିବା ଭଗ୍ନାଂଶ ମାନଙ୍କର ଲବ ଓ ହର ମଧ୍ୟରେ କେଉଁଟି ବଡ଼ ଓ କେଉଁଟି ସାନ ହୋଇ ଥିବାର ଦେଖୁଛ ? ଯାହା ଦେଖିଲେ ତାହା ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

କଳା ରଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଅଂଶରେ, ହର ଅପେକ୍ଷା ଲବ _____ । ରଙ୍ଗୀନ୍ ଅଂଶରେ, ହର ଅପେକ୍ଷା ଲବ _____ । ଗୋଟିଏ କାଗଜର କଳା ରଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଅଂଶଟି ପୂରା କାଗଜ ଠାରୁ ସାନ । ସାରଣୀରେ ଲେଖାଥିବା ଭଗ୍ନାଂଶଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନାଂଶ । ଯେଉଁ ଭଗ୍ନାଂଶର ଲବ ଠାରୁ ହର ବଡ଼, ତାକ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନାଂଶ କହନ୍ତି ।

(କ) ତୁମେ ଆଉ କେତୋଟି ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନାଂଶର ଉଦାହରଣ ତଳ କୋଠାରେ ଲେଖ ।

--	--	--	--	--	--	--

(ଖ) ନିମ୍ନସ୍ଥ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ରରେ ରେଖାଙ୍କନ କରି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନାଂଶ ଗଠନ କର ଓ ଚିତ୍ର ତଳେ ଭଗ୍ନାଂଶଟି ଲେଖ ।

ସମହର ବିଶିଷ୍ଟ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼-ସାନ

ପିଣ୍ଡୁ ଓ ଚିଣ୍ଡୁ ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ । ଦିନେ ଗୋଟିଏ ଫର୍ଦ୍ଦ ଧଳା କାଗଜ ଆଣି ସେଥିରୁ ସମାନ ଆକାରର ସାତୋଟି କାଗଜ ପଟି ତିଆରି କଲେ । କାଗଜ ପଟିଗୁଡ଼ିକୁ ୧, ୨, ୩.....୭ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନିତ କଲେ । ତା'ପରେ ପିଣ୍ଡୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାଗଜ ପଟିକୁ ଆଠ ସମାନ ଭାଗରେ ଭାଙ୍ଗି କଳା ଓ ଚିଣ୍ଡୁ ପ୍ରତି କାଗଜ ପଟିରେ ବିଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟକ ଭାଗକୁ ପେନ୍‌ସିଲରେ ରଙ୍ଗ ଦେଲା । ଆସ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାଗଜ ପଟିକୁ ଦେଖିବା ।

କାଗଜ ପଟିର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କାଗଜ ପଟି	ଚିତ୍ରିତ ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା	ପୂରା ପଟିର କେତେ ଅଂଶ ଚିତ୍ରିତ
୧ମ		ଏକ ଅଂଶମାଂଶ	$\frac{1}{10}$
୨ୟ		ଦୁଇ ଅଂଶମାଂଶ	$\frac{2}{10}$
୩ୟ		ତିନି ଅଂଶମାଂଶ	$\frac{3}{10}$
୪ୟ		ଚାରି ଅଂଶମାଂଶ	$\frac{4}{10}$
୫ମ		ପାଞ୍ଚ ଅଂଶମାଂଶ	$\frac{5}{10}$
୬ଷ୍ଠ		ଛଅ ଅଂଶମାଂଶ	$\frac{6}{10}$
୭ମ		ସାତ ଅଂଶମାଂଶ	$\frac{7}{10}$

ରଙ୍ଗ ଦିଆଯାଇଥିବା କାଗଜ ପଟିଗୁଡ଼ିକୁ ରଙ୍ଗ କରାଯାଇଥିବା ଅଂଶର ପରିମାଣ ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପରୁ ଅଧିକ କ୍ରମରେ ସଜାଯାଇ ପାରିବ କି ?

ରଙ୍ଗିନ୍ ଅଂଶକୁ ତୁଳନାକରି ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ କାଗଜ ପଟି ଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରଥମ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟ କୋଠାରେ ପୂରଣ କର । ପ୍ରତ୍ୟେକ କାଗଜ ପଟିରେ ରଙ୍ଗିନ୍ ଅଂଶକୁ ସୂଚାଇଥିବା ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟ କୋଠାରେ ପୂରଣ କର ।

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	୧ମ						୭ମ
ରଙ୍ଗିନ୍ ଅଂଶ ପରିମାଣ ସୂଚକ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟା	$\frac{1}{10}$						$\frac{7}{10}$

ତୁମେ ଲେଖୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭଗ୍ନାଂଶର ଲବ ଓ ହର ମଧ୍ୟରେ କିଏ ବଡ଼, କିଏ ସାନ ଲେଖ:

ଯେପରି : $\frac{୧}{୮}$ ରେ ହର ୦ାରୁ ଲବ ସାନ

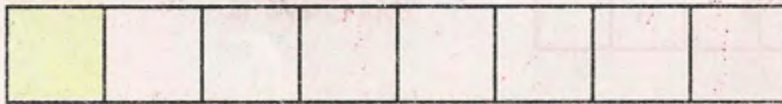
ସେହିପରି : $\frac{୨}{୮}$ ରେ..... $\frac{୫}{୮}$ ରେ.....

$\frac{୩}{୮}$ ରେ..... $\frac{୭}{୮}$ ରେ.....

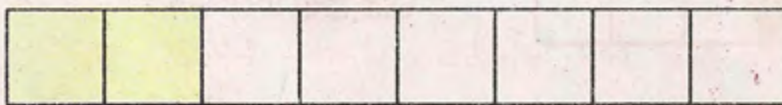
$\frac{୪}{୮}$ ରେ..... $\frac{୭}{୮}$ ରେ.....

ଆସ, ୧ମ ପଟି ସହ ୨ୟ ପଟିକୁ ତୁଳନା କରିବା-

୧ମ ପଟି

୨ୟ ପଟି

କେଉଁ ପଟିର ରଜିନ୍ ଅଂଶ ଅଧିକ ?

ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ତୁମେ କହିବ ୨ୟ ପଟିର ରଜିନ୍ ଅଂଶ ଅଧିକ । ଏଣୁ ଆମେ ଦେଖିଲେ ସେହିପରି ୨ୟ ଓ ୩ୟ ପଟିକୁ ତୁଳନା କରି ଯାହା ଦେଖିବା ତାହା ତଳେ ଲେଖ ।

$$\frac{୨}{୮} > \frac{୧}{୮}$$

୨ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ପଟିକୁ ତୁଳନା କରି କ'ଣ ଦେଖିବା ?

ବର୍ତ୍ତମାନ ତଳେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

$\frac{୧}{୮}$ ୦ାରୁ $\frac{୩}{୮}$ .....

$\frac{୧}{୮}$ ୦ାରୁ $\frac{୫}{୮}$ .....

$\frac{୨}{୮}$ ୦ାରୁ $\frac{୩}{୮}$ .....

$\frac{୫}{୮}$ ୦ାରୁ $\frac{୨}{୮}$ .....

ଆମେ କ'ଣ ଜାଣିଲେ ?

ଯଦି ଦୁଇଟି ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାର ହର ସମାନ, ତା ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାର ଲବ ବଡ଼, ସେହି ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଟି ଅନ୍ୟଟିଠାରୁ ବଡ଼ ଓ ଯେଉଁ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାର ଲବ ସାନ, ସେହି ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଟି ଅନ୍ୟଟିଠାରୁ ସାନ ।

ଯେଉଁ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କର ହର ସମାନ ଅଟେ, ସେମାନଙ୍କୁ ସମହର ବିଶିଷ୍ଟ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା କହନ୍ତି ।

ତୁମ ମନରୁ ଯେ କୌଣସି ୫ ଟି ସମହର ବିଶିଷ୍ଟ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।
ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଜାଅ ।

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ

୧. (କ) ହରକୁ ୭ ନେଇ ଯେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନାଂଶ ଲେଖାଯାଇପାରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

(ଖ) ହର ୯ ହୋଇଥିବା କେତୋଟି ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନାଂଶ ଲେଖିବା ସମ୍ଭବ ?

୨. ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ସଂଖ୍ୟା ବାଛି ଖାଲି ଘରେ ଲେଖ, ଯେମିତିକି ଏକ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନାଂଶ ଗଠନ ହେବ ।

(କ) $\frac{\square}{\square}$

(ଖ) $\frac{\square}{9}$

(ଗ) $\frac{8}{\square}$

(୫, ୯, ୧୦)

(୨, ୧, ୩)

(୨, ୧, ୬)

(ଘ) $\frac{୩}{\square}$

(ଙ) $\frac{\square}{୧୦}$

(ଚ) $\frac{8}{\square}$

(୩, ୪, ୨)

(୧, ୧୦, ୦)

(୩, ୬, ୧)

୩. ୧, ୩, ୫, ୭ ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କୁ ଲବ ଓ ହର ରୂପେ ନେଇ ଯେତେ ସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନାଂଶ ଗଢ଼ାଯାଇ ପାରିବ ଗଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

୪. ନିମ୍ନ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଲବକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।

$\frac{୭}{୯}, \frac{୧}{୨}, \frac{୨}{୫}, \frac{୩}{୪}, \frac{୬}{୮}, \frac{୪}{୯}$

୫. ନିମ୍ନ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ହରକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।

$\frac{୧}{୨}, \frac{୨}{୩}, \frac{୩}{୪}, \frac{୪}{୫}, \frac{୫}{୬}, \frac{୬}{୭}$

୬. ଉପଯୁକ୍ତ ଭଗ୍ନାଂଶ ଲେଖ ।

ଦୁଇ ବିଭକ୍ତ ପାଞ୍ଚ,

ସାତ ବିଭକ୍ତ ନଅ,

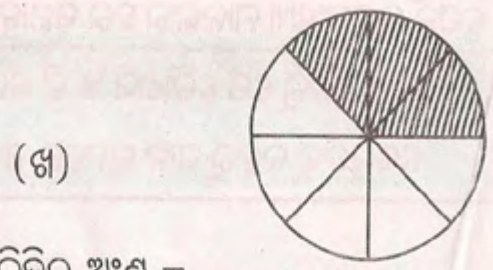
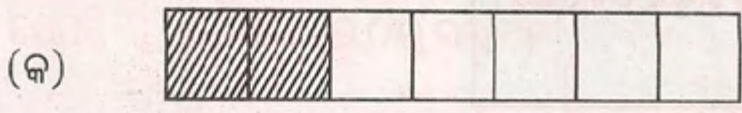
ଆଠ ବିଭକ୍ତ ନଅ,

ଠାଣି ବିଭକ୍ତ ସାତ,

ତିନି ବିଭକ୍ତ ପାଞ୍ଚ,

ଏକ ବିଭକ୍ତ ଦଶ

୭. ଛବି ଦେଖି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ରେଖା ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶ = ...

ରେଖା ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶ = ...

ଧଳା ଥିବା ଅଂଶ = ...

ଧଳା ଥିବା ଅଂଶ = ...

ସମଲତ ଚିଶିଷ୍ଟ ଉତ୍ତମାଂଶ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼-ସାନ

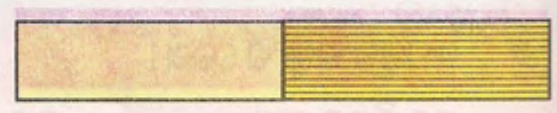
ଆଉ ଦିନକର କଥା । ପିଣ୍ଡୁ ଓ ଚିଣ୍ଡୁ ୪ଟି ସମାନ ଆକାରର କାଗଜପଟି ନେଲେ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ୧, ୨, ୩ ଓ ୪ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖି ଚିତ୍ରିତ କଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କାଗଜପଟିକୁ ବିଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟକ ସମାନ ଭାଗରେ ଭାଗ କଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଟିରୁ ଗୋଟିଏ ଭାଗକୁ ଯେଉଁଠିରେ ରଖିଲେ ।

କାଗଜ ପଟିର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କାଗଜ ପଟିର ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶ	ଚିତ୍ରିତ ଭାଗର ପରିମାଣ	ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶ ସୂଚକ ଉତ୍ତମାଂଶ୍ୟା
୧		ଅଧା	$\frac{୧}{୨}$
୨		ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ	$\frac{୧}{୪}$
୩		ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶ	$\frac{୧}{୫}$
୪		ଏକ ଅଷ୍ଟମାଂଶ	$\frac{୧}{୮}$

ପିଣ୍ଡୁ ଚିଣ୍ଡୁକୁ ୧ ମ ଓ ୨ୟ ପଟି ଦୁଇଟି ଦେଖାଇ ପଚାରିଲା- “କହିଲୁ, କେଉଁ ପଟିର ରଙ୍ଗିନ୍ ଅଂଶ ଅଧିକ ?”

ଚିଣ୍ଡୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା- “ ୧ ମ ପଟିର ରଙ୍ଗିନ୍ ଅଂଶ ଅଧିକ ।”

ପିଣ୍ଡୁ ପଚାରିଲା- “ତେବେ କହିଲୁ $\frac{୧}{୨}$ ଓ $\frac{୧}{୪}$ ମଧ୍ୟରେ କିଏ ବଡ଼ ?”

ପିଣ୍ଡୁ: “ପଟିର ରଜିନ୍ ଅଂଶକୁ ଦେଖୁ ତ ଜଣାଯାଉଛି $\frac{୧}{୪}$ ଠାରୁ $\frac{୧}{୨}$ ବଡ଼ । ମାତ୍ର ଏ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ହର ସମାନ ନାହିଁ । ତେବେ କାଗଜ ପଟି ନଦେଖି ବଡ଼ ସାନ କେମିତି ଜାଣିବା ?”

ପିଣ୍ଡୁ: “ଆଉ ଦୁଇଟି ପଟି ନେଇ ଦେଖିବା କ’ଣ ହେଉଛି ।”

ତା ପରେ ୨ୟ ଓ ୩ୟ ପଟିକୁ ନେଇ ପାଖା ପାଖି ରଖିଲା ଓ ଉଭୟେ ଦେଖିଲେ- $\frac{୧}{୪}$ ଠାରୁ $\frac{୧}{୪}$ ବଡ଼ ।

ପିଣ୍ଡୁ: “ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖ । ଏଠାରେ ବି ହର ସମାନ ନାହିଁ, ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ଲବ ସମାନ ।”

ଏଣୁ ଦେଖିଲେ- ଦୁଇଟି ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଲବ ଦୁଇଟି ସମାନ ହୋଇଥିଲେ, ଯେଉଁଠିରେ ହର ସାନ, ସେଇଟି ବଡ଼ । ସମାନ ଲବ ଥିବା ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଠିର ହର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼, ସେ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଟି ସବୁଠାରୁ ସାନ ।

ପଟି ପାଞ୍ଚଟିର ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶକୁ ସୂଚାଇଥିବା ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠୁ ବଡ଼ କିଏ ଓ ସବୁଠାରୁ ସାନ କିଏ ?
 ସବୁଠୁ ବଡ଼ ହେଉଛି..... । ସବୁଠୁ ସାନ ହେଉଛି..... ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ପଟିର ଚିତ୍ର ଅଂଶକୁ ସୂଚାଇଥିବା ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଇବା ।

ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ହେଲା $\frac{୧}{୮}$, $\frac{୧}{୫}$, $\frac{୧}{୪}$, $\frac{୧}{୨}$

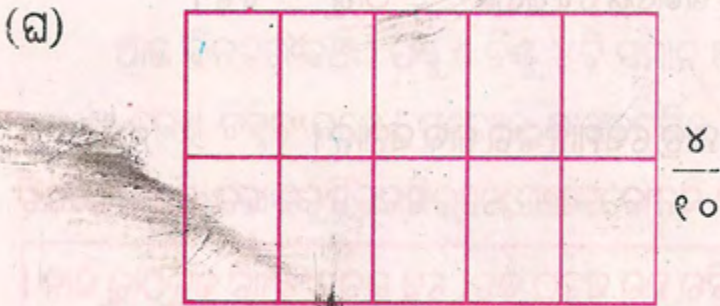
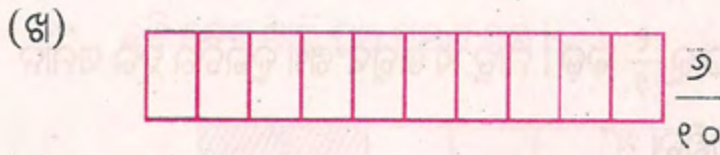
ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମକୁ < ଚିହ୍ନ ବ୍ୟବହାର କରି ଏପରି ଲେଖାଯାଏ - $\frac{୧}{୮} < \frac{୧}{୫} < \frac{୧}{୪} < \frac{୧}{୨}$

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ

୧. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ର ପାଖରେ ତଳେ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଟିଏ ଲେଖାଯାଇଛି । ଚିତ୍ରର ଅଂଶକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ଯେପରି ରଜିନ୍ ଅଂଶଟି ଚିତ୍ର ପାଖରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ସୂଚାଇବ । ଚିତ୍ର ଦେଖି ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ କିଏ ବଡ଼ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।

(କ) $\frac{୨}{୩}$

$\frac{୧}{୩}$

୨. କୋଠରିରେ ଉପସ୍ଥଳ (< ବା >) ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(କ) $\frac{୧}{୮} \square \frac{୩}{୮}$ (ଖ) $\frac{୩}{୭} \square \frac{୪}{୭}$ (ଗ) $\frac{୩}{୫} \square \frac{୧}{୫}$

(ଘ) $\frac{୮}{୧୦} \square \frac{୯}{୧୦}$ (ଙ) $\frac{୪}{୭} \square \frac{୧}{୭}$ (ଚ) $\frac{୭}{୯} \square \frac{୪}{୯}$

୩. ଚିହ୍ନ (> ବା <) ଦେଖି ଶୂନ୍ୟ କୋଠରିରେ ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଟିଏ ଲେଖ ।

(କ) $\frac{୩}{୫} > \square$ (ଖ) $\frac{୫}{୯} > \square$ (ଗ) $\frac{୧}{୩} > \square$

(ଘ) $\frac{୭}{୮} > \square$ (ଙ) $\frac{୨}{୩} > \square$ (ଚ) $\frac{୫}{୯} < \square$

୪. (କ) କ୍ଷେତ୍ରରେ କେତୋଟି ଉତ୍ତର ସମ୍ଭବ ?

(ଖ) କ୍ଷେତ୍ରରେ କେତୋଟି ଉତ୍ତର ସମ୍ଭବ ?

୫. ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟ କୋଠିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଚିହ୍ନ (> ବା <) ବସାଅ।

(କ) $\frac{୧}{୩}$ $\frac{୧}{୨}$ (ଖ) $\frac{୩}{୭}$ $\frac{୩}{୯}$ (ଗ) $\frac{୨}{୫}$ $\frac{୨}{୩}$

(ଘ) $\frac{୧}{୬}$ $\frac{୫}{୬}$ (ଙ) $\frac{୨}{୮}$ $\frac{୩}{୮}$ (ଚ) $\frac{୩}{୫}$ $\frac{୩}{୪}$

୬. ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ସବୁଠୁ ସାନ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇ।

(କ) $\frac{୬}{୮}, \frac{୨}{୮}, \frac{୧}{୮}, \frac{୫}{୮}$ (ଖ) $\frac{୨}{୫}, \frac{୪}{୫}, \frac{୧}{୫}, \frac{୩}{୫}$

(ଗ) $\frac{୧}{୪}, \frac{୧}{୨}, \frac{୧}{୬}, \frac{୧}{୭}$ (ଘ) $\frac{୩}{୫}, \frac{୩}{୪}, \frac{୩}{୮}, \frac{୩}{୧୦}$

୭. ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ।

(କ) $\frac{୪}{୬}, \frac{୪}{୫}, \frac{୪}{୯}, \frac{୪}{୮}, \frac{୪}{୧୦}$

(ଖ) $\frac{୩}{୬}, \frac{୨}{୬}, \frac{୪}{୬}, \frac{୧}{୬}$

(ଗ) $\frac{୩}{୪}, \frac{୩}{୬}, \frac{୩}{୧୦}, \frac{୩}{୮}, \frac{୩}{୯}$

(ଘ) $\frac{୨}{୯}, \frac{୩}{୯}, \frac{୭}{୯}, \frac{୫}{୯}, \frac{୮}{୯}$

(ଙ) $\frac{୩}{୮}, \frac{୧}{୮}, \frac{୫}{୮}, \frac{୭}{୮}, \frac{୨}{୮}$